

Adroddiad i'r: Pwyllgor Llywodraethu Corfforaethol
Dyddiad y Cyfarfod: 27 Ebrill, 2016
Aelod / Swyddog Arweiniol: Nicola Stubbins
Awdur yr Adroddiad: Steph O'Donnell
Teitl: **Uno gwasanaethau Addysg a Phlant**

1. Am beth mae'r adroddiad yn sôn?

Gofynnir i'r Pwyllgor Llywodraethu Corfforaethol nodi'r adroddiad Prawf Sicrwydd sy'n amgaeedig. Mae'r adroddiad hwn yn cyflwyno canfyddiadau o'r Prawf Sicrwydd ar gyfer uno Gwasanaeth Addysg a Gwasanaethau Plant a Theuluoedd yng Nghyngor Sir Ddinbych. Mae'r ddau wasanaeth wedi bod yn gweithredu fel un gwasanaeth, gwasanaethau Addysg a Phlant, ers Ionawr 2016.

2. Beth yw'r rheswm dros lunio'r adroddiad hwn?

Mae'r adroddiad yn cael ei gyflwyno i'r Pwyllgor Llywodraethu Corfforaethol er gwybodaeth ac i gynnig sicrwydd bod y broses o drosglwyddo i'r gwasanaeth newydd wedi ei rheoli'n dda a risgiau wedi'u lliniaru.

3. Beth yw'r Argymhellion?

Argymhellir bod prawf dilynol yn cael ei gwblhau gydag adborth cryno i'r cyfarfod Llywodraethu corfforaethol cyn diwedd 2016/17.

4. Manylion yr Adroddiad

4.1 Cefndir

Ym mis Medi 2014, datganodd y Prif Swyddog Gweithredol newidiadau arfaethedig i strwythur sefydliad y Cyngor, gan gynnwys dwyn ynghyd y Gwasanaeth Addysg a'r Gwasanaethau Plant a Theuluoedd i greu gwasanaeth newydd, Gwasanaethau Addysg a Phlant. Mae hyn wedi bod yn orfodol yn Lloegr ers dros ddegawd ac mae'n fwyfwy cyffredin yng Nghymru.

Cytunwyd datblygu Prawf Sicrwydd a'i gynnal fel rhan o'r broses o drosglwyddo i'r strwythur sefydliad newydd. Mae'r Prawf yn anelu at ddarparu sicrwydd y bydd dyletswyddau statudol y Cyngor tuag at blant a phobl ifanc yn cael eu cynnal a'u cryfhau drwy'r strwythur sefydliad newydd. Bydd ailadrodd y Prawf Sicrwydd yn cynnig sicrwydd dros gyfnod o amser bod y gwasanaeth newydd yn cydymffurfio â'r atebolrwydd statudol.

4.2 Cwmpas y Prawf Sicrwydd

Dangosodd y Prawf Sicrwydd:

- ✓ bod Cyfarwyddwr Gwasanaethau Plant a'r Cyfarwyddwr Addysg yn cyflawni dyletswyddau statudol
- ✓ penderfyniadau dirprwyedig ac unrhyw risgiau cysylltiedig a sut bydd y rhain yn cael eu rheoli
- ✓ cryfderau a meysydd i ganolbwyntio arnynt yn y dyfodol ar gyfer y gwasanaeth newydd, o ran bodloni a rhagori ar ddyletswyddau statudol, a gwneud y mwyaf o botensial tîm Addysg a Phlant cyfunol.
- ✓ mewnbwn i adolygiad parhaus y Gwasanaethau Cyfreithiol a Democrataidd o gyfansoddiad y Cyngor, yn benodol o amgylch atebolrwydd dirprwyedig swyddogion allweddol.

Mae'r offerynnau statudol allweddol sydd wedi llywio datblygiad y Prawf Sicrwydd wedi'u rhestr yn y Prawf Sicrwydd sy'n amgaeedig (ATODIAD A).

4.3 Dull

Roedd y Prawf Sicrwydd yn cynnwys y canlynol:

- Adolygiad pen-desg a dogfennaeth o bob atebolrwydd statudol
- Proses o gyfweiliadau strwythuredig gydag uwch reolwyr Gwasanaethau Addysg a Phlant a Theuluoedd a'r Cyfarwyddwr, Cymunedau
- Adolygiad o gyfarfodydd a fynychwyd gan aelodau'r ddau dîm rheoli
- Adolygiad o'r penderfyniadau dirprwyedig ar gyfer y ddau dîm rheoli
- Ymgynghori parhaus gyda staff yn gysylltiedig â newidiadau sefydliadol
- Ymgysylltiad parhaus ag aelodau etholedig, gan gynnwys y ddau aelod Arweiniol a'r Arweinydd yn uniongyrchol, a mynychu pob Grŵp Ardal Aelodau yn hydref 2015.

4.4 Canfyddiadau Allweddol / Camau - gweler y Prawf Sicrwydd (Atodiad A) am Fanylion

- Cafodd strwythur y sefydliad ei ddiwygio a dyrannwyd swyddi uwch (gweler tudalen 4, Atodiad A)
- Cafodd presenoldeb mewn cyfarfodydd allanol eu hadolygu a chytunwyd ar ddirprwyaethau
- Cafodd cyfarfodydd rheoli mewnol eu hadolygu a chytunwyd ar strwythur
- Cafodd penderfyniadau dirprwyedig eu bwydo i mewn i'r adolygiad gan y gwasanaethau Cyfreithiol, o Gyfansoddiad y Cyngor
- Cafodd y risgiau a champau lliniaru eu nodi a'u cytuno arnynt.

5. Sut mae'r penderfyniad yn cyfrannu at y Blaenoriaethau Corfforaethol?

Prif ganlyniad y newid yw gwelliant ar unwaith mewn gwaith colegol rhwng y gwahanol grwpiau. Gallu'r gwasanaeth newydd i symud yn gyflym yn ei ymateb i anghenion plant a phobl ifanc yn y sir, er mwyn sicrhau eu diogelwch a'u cefnogi i gyrraedd eu potensial trwy addysg a chyfleoedd cymdeithasol. Yn hyn o beth, mae uno'r gwasanaethau'n alinio â'r flaenoriaeth gorfforaethol bod "pobl ddiameddiffyn yn cael eu hamddiffyn ac yn gallu byw mor annibynnol ag y bo modd" a'r amcan o "wella ein perfformiad mewn Addysg".

7. Beth yw prif gasgliadau'r Asesiad o Effaith ar Gydraddoldeb (AEC) a gynhaliwyd ar y penderfyniad? Dylai fod templed o'r Asesiad o Effaith ar Gydraddoldeb wedi ei lenwi a'i atodi i'r adroddiad.

Mae'r Asesiad o Effaith ar Gydraddoldeb yn amgaeedig gyda'r adroddiad hwn. Y canfyddiadau allweddol yw:

- Ar y cyfan, gwelir rhai canlyniadau cadarnhaol, hyd yn oed yn y cyfnod cynnar hwn, mewn perthynas â diogelu plant a phobl ifanc, er enghraifft.
- Dylai'r gwaith colegol ar draws y gwasanaeth alluogi mwy o gyfle cyfartal ar gyfer y grŵp diamddiffyn hwn
- Mae risg posibl i'r tîm rheoli o'r llwyth gwaith ychwanegol a'r newidiadau mewn strwythur rheoli. Bydd hyn yn cael ei adolygu ar sail barhaus drwy gyfarfodydd rheoli rheolaidd

8. Pa ymgynghoriadau a gynhaliwyd gyda'r Pwyllgorau Archwilio ac eraill?

Mae'r papur hwn yn cael ei gyflwyno yn y Pwyllgor Llywodraethu Corfforaethol ar 27 Ebrill 2016, er mwyn sicrhau bod cyfle i archwilio'n drylwyr. Mae'r gwaith hefyd wedi cael ei adolygu gyda'r Aelod Arweiniol Gofal Cymdeithasol, y Cynghorydd Bobby Feeley, Aelod Arweiniol Addysg, y Cynghorydd Eryl Williams ac Arweinydd y Cyngor.

9. Datganiad y Prif Swyddog Cyllid

Amherthnasol - niwtral o ran cost.

10. Pa risgiau sydd ac a oes unrhyw beth y gallwn ei wneud i'w lleihau?

Gweler y gofrestr Risg ar y dudalen nesaf.

Rhif	Dyddiad y codwyd / gan	Disgrifiad / Lliniaru	Perchennog y cam gweithredu	Cynhenid		Gweddilliol	
				Tebyg.	Effaith	Tebyg.	Effaith
001	Gweithdy Tîm Rheoli 17.03.2015	<p>Trwy uno'r ddau wasanaeth, mae llwyth gwaith y Pennaeth Gwasanaeth yn cynyddu'n sylweddol, sy'n golygu lefel uwch o annibyniaeth ac atebolrwydd dirprwyedig ar gyfer rheolwyr canol. Mae risg o effaith ar gyflenwi gwasanaethau oherwydd fe allai'r uwch dîm arweinyddiaeth deimlo eu bod â mwy o waith.</p> <p>Lliniaru</p> <ul style="list-style-type: none"> Mae gan y Pennaeth Gwasanaeth gyfrifoldeb i sicrhau bod y dirprwyaethau'n cael eu rheoli'n effeithiol ac mae wedi'i ymrwymo i hyn Adolygu atebolrwydd dirprwyedig a bodloni matrices gyda rheolwyr a sicrhau eglurder o berchnogaeth – ym mhob cyfarfod uwch reolwyr Cadw swydd wag rheolwr gwasanaeth ac adolygu'r gofyniad i lenwi'r swydd ar ôl 6 mis ac eto ar ôl 18 mis pan fydd y Prawf Sicrwydd yn cael ei ailadrodd 	Karen Evans	C	2	D	3
002	Leighton Rees 01.09.2015	<p>Risg fod galwadau gweithredol cynyddol o ddarparu'r gwasanaeth yn gallu cael blaenoriaeth a bod y weledigaeth strategol yn dod yn llai cadarn.</p> <p>Lliniaru</p> <ul style="list-style-type: none"> Mae gan y Pennaeth Gwasanaeth ar gyfer y gwasanaeth newydd brofiad sylweddol mewn Addysg a bydd y trawsnewid i reoli gofal cymdeithasol plant yn cael ei lywio a'i ddylanwadu gan yr arbenigedd hwnnw a gwybodaeth o weithio gyda phlant a phobl ifanc a statud cysylltiedig Bydd y cyfarfodydd rhanbarthol a chenedlaethol yn cefnogi'r Pennaeth Gwasanaeth newydd wrth ddatblygu'r weledigaeth ar gyfer y gwasanaeth Bydd Rheolwyr Canol yn cyfrannu tuag at ddatblygu a gweithredu'r weledigaeth. Bydd atebolrwydd terfynol yn gorffwys gyda'r Pennaeth Gwasanaeth Bydd cadernid y trefniant yn cael ei ddilysu a'i brofi ar sail barhaus drwy archwilio a rheoli perfformiad Mae Prawf Sicrwydd yn cael ei gynllunio ar ôl 6 mis a 18 mis o'r broses 	Nicola Stubbins	D	3	D	4

Rhif	Dyddiad y codwyd / gan	Disgrifiad / Lliniaru	Perchennog y cam gweithredu	Cynhenid		Gweddilliol	
				Tebyg.	Effaith	Tebyg.	Effaith
003	Julian Molloy 22/09/15	<p>Risg bod y newid i wasanaeth newydd yn amhariad felly mae safonau mewn ysgolion yn gostwng.</p> <p>Lliniaru</p> <ul style="list-style-type: none"> • Cynllunio clir, Eglurder o rolau ac amlinelliadau Swyddi • Gwneud yn siŵr ein bod yn rheoli'r timau newydd yn effeithiol ac yn gwneud y gwasanaeth yn well gyda llai o adnoddau. • Bod yn ymwybodol bod yn rhaid i'r trawsnewid i wasanaeth cydgysylltiedig newydd gael effaith gadarnhaol ar blant. 	Karen Evans	D	3	D	4